

Lauda limbii române:

Problemele ce țin de ființa neamului nostru, de scrierea corectă a istoriei noastre nu se prescriu niciodată, indiferent cât de răbdătoare s-ar arăta istoria.

Marian Covache: Potrivit înțelegerii de data trecută reluăm discuția, pentru că, dumneavoastră spuneți, se poate relua oricând fiind totdeauna actuală.

Aducând, cum dumneavoastră vă place să ziceti, laudă limbii române, să pornim de la o afirmație pe care ați făcut-o tot în paginile ziarului nostru. O aluzie acidă la colegii de breaslă, la cei de limbă românească...

Gheorghe Calotă: Cred că știu la ce vă referiți. La faptul că multumeam elevilor care, sfidând indiferența profesorilor absenți la lecție, în sala teatrului nefiind decât doi profesori ! S-au desfășurat la modul superior ascultând poezia ca spectacol! Ziceți că aluzia este acidă. Eu zic nu acidă, ci colegială, dar responsabilă. Predarea limbii române în școală este lucrul cel mai ușor, dar și, paradoxal, cel mai greu! Că este cel mai ușor (!) o dovedește, lucru pe care eu l-am întâlnit în cariera mea de foarte multe ori, nedumerirea unor părinți care se întreabă, și întreabă intrigati uneori, pe profesor cum de copilul lor are notă proastă până și la...limba română pe care o știe din familie! Și este cel mai greu pentru că elevul învățat la școală nu limba și literatura română ci cum, descifrând resursele expresive ale limbii, să învețe la toate celelalte obiecte de studiu. Toate obiectele de studiu din programa școlară îl învățat pe elev să fie așa, cum i se spune la școală. Doar limba română, și în clasele superioare filozofia, îl învățat să fie altfel, așa cum vrea

el, adică original, unic! În aceasta constă dificultatea obiectului despre care acum vorbim, dar și marea lui frumusețe.

M.C.: Să vă cred? Cum este atunci cu adevărata industrie a comentariilor de acum câțiva ani, cum este cu moda, dacă doar modă este, a meditațiilor?

Gh.C.: Ați adus în discuție un aspect, comentariile, care este specific limbii române ca obiect de studiu, și un altul, meditațiile, ce tine de o serie de factori ce pot fi și trebuie discutați separat. Comentariile literare realizate la clasă de profesori și cele din diverse culegeri sunt utile, dar și păguboase!

M.C.: Detaliați! Vreți să-i împăcați pe toți?...

Gh.C.: Sunt utile pentru că oferă un model de abordare a unei teme anume, dar, să ne înțelegem, nu singurul mod de abordare! Păguboase, pentru că cel mai adesea sunt luate de elev, și cu deosebire de elevul comod, drept lucru gata făcut de pe internet! Plagiatul realizat de elev îl pune pe profesor în dificultatea de a stabili sursa, iar elevului îi oferă satisfacția economiei de timp, iluzia unei note mari, dar și aprecierea perversă că *l-a dus pe profit*, ca să împrumutăm sintagme din argoul școlăresc recent! Economia de timp, posibilitatea pe care îi-o dă internetul de a consulta de la masa de lucru din cameră biblioteca lumii pentru cele mai diverse teme, ilustrarea în paralel a unor teme cu imagini, cu scheme gata făcute care sporesc capacitatea de informare și receptare a elevului sunt

fără îndoială un mare câștig. Lumea virtuală nu este, cum cred unii, o lume paralelă, ci este prelungirea existenței noastre cu nostalgia necuprinsului și a necuvântului despre care au vorbit marii creatori mai în toate epocile de până acum. Dacă admitem, și nu avem motive să nu o facem, că viața înseamnă comunicare, înseamnă Cuvânt, posibilitățile noastre de informare de astăzi ne dau șansa de a trăi vârste matusalemice în sensul că trăim mult mai intens în unitatea de timp decât trăiau, să zicem, părinții noștri cu doar câteva zeci de ani în urmă! Beneficiem de atâta informație, de atâta rapiditate cu care receptăm informația, încât granița dintre realitate și vis pare să nu mai existe iar îndrăzneala imaginației unora dintre noi să ne dea iluzia că am devenit sau că putem deveni eroi de poveste!

M.C.: Să revenim la indiferența unora dintre profesorii care, ziceți dumneavoastră, au lipsit de la lecție!

Gh.C.: În 1991 cred, l-am invitat pe celebrul logician brăilean Anton Dumitriu să țină o conferință la Teatrul Maria Filotti. În fața unei săli arhipline, cu aerul unui mare sacerdot, marele învățat, adresându-se numeroșilor elevi prezenți în sală, dar și la fel de numeroșilor profesori prezenți la lecție, spunea că își amintește cu emoție că este pus în situația de a conferința în sala teatrului în care, elev fiind, venea să asculte pe Nicolae Iorga, Simion Mehedinți fugind de orele unora dintre profesorii săi!

Învăța, ținea să precizeze, mult mai mult dintr-o întâlnire cu o mare personalitate decât ar fi învățat la ora de clasă în ziua respectivă. Și să vă mai spun ceva: Marele poet Ion Alexandru, invitat de mine să vină la Eminesciana în 1986, a venit și cu cel mai mic dintre cei cinci copii ai săi, *cuconi* le zicea Nichita Stănescu, și mi-a spus un lucru demn de reținut: - Copiii să li se dea posibilitatea să ia parte la întâlniri cu mari personalități pentru că ei învățat cu aceste prilejuri mult mai mult decât în nu știu câte ore de clasă!

Gândiți-vă, domnule Marian Covache, că elevii brăileni care au ratat întâlnirea cu Anatol Codru și Grigore Vieru, și sunt sigur că și din cauza unor profesori comozi, să nu zic dezinteresați, au ratat o lecție de istorie vie a Moldovei de astăzi sintetizată în expozeul celor doi academicieni și, spre onoarea lor și a literaturii române, marii poeți și modele de limbă românească. Au pierdut mai ales fiorul pe care îi-l dă o asemenea întâlnire și care face ca totul să nu se uite ușor! Și problema limbii române în Moldova de peste Prut, precum și istoria tristă a Moldovei, menținere îndatorată testamentar de Ștefan cel Mare, avem obligația să nu le uităm. Aceste probleme ce țin de ființa neamului nostru, de scrierea corectă a istoriei noastre, sunt din categoria celor care nu se prescriu niciodată indiferent cât de răbdătoare s-ar arăta istoria.

Că așa este o poate dovedi atmosfera de la Colegiul Gheorghe Munteanu Murgoci,

liceu la care iluștrii invitați au fost dusi, sansă nebanuită de elevii care au umplut amfiteatrul până la refuz, de Clubul Seniorilor din Invățământ Brăila. Răspunsul venit ca o sentință de gravă condamnare de la cei doi foarte mari poeți, academicienii Anatol Codru și Grigore Vieru, că Dicționarul limbii moldovenesti al lui Vasile Stati este o *făcutură*, o *monstruozitate* a fost răspunsul avizat și convingător la una dintre întrebările pușă de unul dintre elevi. În *limba ta / Ți-e dor de mama*, au înțeles elevii brăileni, din felul în care le-a vorbit și le-a cântat într-o limbă română foarte limpede o elevă de 14 ani, Cezara Elena Polisca se numea, că limba română vorbită peste Prut și-a păstrat prospețimea ei... latină! În *limba ta / Ți-e dor de mama*, zicea Grigore Vieru citând parca poezii pașoptiști pentru care identitatea mamă – tară s-a prelungit până la Argezi, lucru de care profesorii de limba română nu trebuie să uite niciodată. Pe cât de nobilă le este misia de dascăl, pe atât de îndatoritoare le este grija pe care trebuie să o aibă față de copiii la a căror devenire și împlinire sunt chemați să vegheze!

M.C.: Orice discuție despre limba română, vrei nu vrei, devine o interesantă lecție a iubirii de țară de la care copiii nu trebuie să lipsească. Cititorii noștri, și avem semnale în acest sens, se arată interesați de acest dialog al nostru. Vă propun ca, spre sfârșitul săptămânii, să discutăm despre Mihai Eminescu.

Gh.C.: De acord! De Eminescu...la Brăila!

Cruce sfântă părăsită...

În graba zilnică, trecem de multe ori pe lângă vreo biserică, îngrămădind cel mult, în grabă, câteva cruci repezite, și apoi ne reluăm, acel dute-vino cotidian. Puțini dintre noi ne mai oprim, intrăm pentru câteva momente în biserică, fie și numai pentru a ne reculege câteva clipe în fața unei divinități care nu a încetat niciodată să ne poarte în brațe. Dacă în mediul rural, cultul pentru biserică, slujitorii ei și "cele sfinte" a rămas aproape neschimbat, la oraș, grijile zilnice sau cine știe ce alte motive i-au îndepărtat pe oameni de Dumnezeu.

Aflați în plin centru istoric al orașului, Biserica cu hramul "Buna Vestire", sau Biserica Greacă de pe Calea Călărașilor, cum i se mai spune ctitorie a grecilor brăileni, ridicată aici pe vremea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, a devenit celebră, din pricina izvorului ce se află la 12 metri adâncime, sub Sfântul Altar, izvor despre care se crede că ar avea proprietăți miraculoase.

An de an, de Izvorul Tămăduirii, mii și mii de pelerini din toată țara, ba chiar și de dincolo de hotare, vin să ia apa sfințită din mâinile

preoților de la Biserica Greacă, mulți dintre ei spunând că au fost tămăduiți cu ajutorul acesteia și al rugilor îndreptate, cu credință, către Dumnezeu.

Biserica greacă cu hramul Bunavestire din Municipiul Brăila o cunoaștem ca o biserică valoroasă înscrisă în lista monumentelor istorice. Starea de conservare a acestei biserici a determinat Ministerul Culturii și Cultelor să aloce, începând din anul 2000, fonduri pentru lucrările de restaurare și consolidare prin Programul național de restaurare. Și în anul 2004 au fost prevăzute asemenea fonduri pentru realizarea documentației tehnice și economice absolut necesare pentru începerea lucrărilor.

Cu toate acestea, clădirea bisericii ar mai avea nevoie de alte reparații, pictura din interiorul bisericii suferă la capitolul restaurare, iar sfinții așteaptă cuminti, pe pereti, să fie curățati și să le fie "reinviate" corurile.

Cu mulță răbdare, dar și cu mai multe fonduri, în curând, toate vor intra pe făgașul lor normal, și poate totul va redeveni cum a fost...

(A.B.)

